

**UCHWAŁA Nr XIV/109/2015
RADY MIASTA ŚWINOUJŚCIE**

z dnia 22 października 2015 r.

w sprawie nadania Honorowego Obywatelstwa Miasta Świnoujście

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515), § 5 i § 6 Statutu Gminy - Miasto Świnoujście przyjętego Uchwałą Nr LII/428/2009 Rady Miasta Świnoujście z dnia 26 marca 2009 r. (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego z 2009 r. Nr 50, poz. 1247) oraz Uchwały Nr XII/83/2015 Rady Miasta Świnoujście z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie zasad i trybu nadawania Honorowego Obywatelstwa Miasta Świnoujście (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego z 2015 r. poz. 3539), Rada Miasta Świnoujście uchwala, co następuje:

§ 1. Nadaje się Honorowe Obywatelstwo Miasta Świnoujście Pani Zofii Kuglin i Panu Stanisławowi Kuglin.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Rady Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta

Joanna Agatowska

UZASADNIENIE

do „Honorowego Obywatelstwa Miasta Świnoujście”

Zofia Kuglin urodziła się 10.03.1907 roku w Poznaniu. Stanisław Kuglin urodził się 24.10.1907 roku w Bohuminie. Małżonkowie, artyści plastycy Zofia i Stanisław Kuglinowie, przybyli do Świnoujścia w początkach października 1945 roku, w składzie pierwszej grupy operacyjnej Pełnomocnika Rządu RP, obejmującej w polskie władanie powiat i miasto. Stanisław Kuglin, wszedł w skład ekipy, jako organizator Urzędu Informacji i Propagandy. Zadaniem owego urzędu było prowadzenie tzw. repolonizacji, czyli usuwanie poprzez, organizowanie wszelkich akcji oświatowych i propagandowych, przejęcie i uruchomienie drukarni, informowanie społeczeństwa o postępach odbudowy i osadnictwa. Jego małżonka, pani Zofia, z racji wykształcenia mianowana została referentem do spraw kultury, w organizowanym urzędzie Pełnomocnika Rządu. Żadne z małżonków nie miało najmniejszego nawet doświadczenia urzędniczego, oboje jednak z wielkim zapałem oddali się pracy. Pani Zofia zabezpieczała dzieła sztuki, instrumenty muzyczne, zbiory biblioteczne pozostałe po dawnych mieszkańcach. Jednocześnie starała się organizować różne formy życia kulturalnego polskich osadników. Jak z pisanych przez nią sprawozdań wynikało, dzięki jej zabiegom, w mieście nawet w najtrudniejszym okresie przełomu 1945-1946 roku w urzędowej stołówce, koncertowała orkiestra składająca się z muzyków grających w dawnym świnoujskim kurorcie.

W tamtym okresie, szczególnie aktywną rolę odgrywał pan Stanisław. Dzięki jego zabiegom i kontaktom z dowództwem rosyjskiej bazy wojskowej, już w początkach grudnia 1945 roku, do dyspozycji Polaków przekazany został stary stateczek, który kilkanaście dni potem, pod polską banderą i pod nazwą „Piast”, odbył pierwszy rejs ze Świnoujścia do Szczecina. Tak zapoczątkowane zostało jedyne wówczas połączenie Świnoujścia ze światem. Wraz z tym, otwarta została droga dla osadnictwa polskiego i napływu najbardziej potrzebnych towarów, a wreszcie ludzi.

Stanisław Kuglin będąc działaczem społecznym i artystą wykazywał ogromnie wiele pomysłowości, energii i talentów organizatorskich w swoim działaniu. Już wtedy zamierzał on zająć się nauczaniem sztuk plastycznych, grafiki malarstwa i rzeźby, szczególnie dzieci i młodzieży. Bieg zdarzeń jednak nie sprzyjał temu. Latem 1946 roku powołane zostały pierwsze tymczasowe rady narodowe. Pierwszym przewodniczącym powiatowej rady wybrany został latem 1946 roku właśnie Stanisław Kuglin. W październiku 1946 roku w pierwszą rocznicę przejścia przez Polaków Świnoujścia, świętowano uroczystie ten moment, odsłonięciem na ówczesnym budynku Zarządu Miasta, tablicy pamiątkowej zaprojektowanej przez Stanisława Kuglina. Wiosną 1947 roku przewodniczącego Powiatowej Rady Narodowej Stanisława Kuglina można było spotkać na polach Ognicy w ekipie kilkunastu mieszkańców Świnoujścia pomagających miejscowym rolnikom i osadnikom wojskowym. Wobec braku maszyn rolniczych, koni i materiału siewnego, pomoc ta była ze wszech miar konieczną.

Artysta w 1948 roku zrezygnował z dalszej przynależności do partii PPR. By nie pozostawać politycznie neutralnym, nieco później zadeklarował się jako członek Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego. W tamtych czasach, narastającej stalinizacji życia w Polsce, gest ten nie mógł pozostać bez konsekwencji. Władza forygująca dotychczas artystę, z wolna dostrzegać w nim zaczęła element wrogi władzy ludowej, szczególnie po stwierdzeniu kontaktów z osobami „niesłusznymi politycznie”, takimi jak były wicestarosta Berent. W 1951 roku został nawet pod nieistotnym zarzutem aresztowany i osadzony przez kilkanaście dni w miejscowej siedzibie Urzędu Bezpieczeństwa.

Odejście od działalności politycznej w pewnym sensie zmusiło artystę do powrotu do działalności twórczej. Od 1951 roku należał do Związku Polskich Artystów Plastyków. W kilku następnych latach Stanisław Kuglin utrzymywał kontakt z poznańskim środowiskiem plastyków, skąd otrzymywał zlecenia na prace graficzne i ilustracje do książek. W działaniach artystycznych aktywnie sekundowała mu małżonka. Podjęła ona wówczas pracę w Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego oraz w Pracowni Rzemiosła Artystycznego.

W latach intensywnego rozwoju miasta 1960 – 1975, Kuglinowie zorganizowali z pomocą władz oświatowych Międzyszkolne Ognisko Plastyczne, w którym rozwijały swe talenty artystycznie uzdolnione dzieci. Niezwykle ważnym efektem działań w kierunku upowszechnienia plastyki było uruchomienie przy Zasadniczej Szkole Zawodowej, klasy nauczającej rzemiosł artystycznych. We wszystkich tych miejscach z wielką pasją pracę pedagogiczną prowadzili małżonkowie Zofia i Stanisław Kuglinowie. On był doskonałym grafikiem natomiast jego małżonka uczyła wielu sztuk artystycznych od haftu do batiku, najbardziej wymyślnego tkactwa artystycznego.

Efektom była działalność wielu znakomitych artystów rzemieślników pracujących w miejscowej spółdzielni rzemiosła artystycznego „Cepelianka”. Ich pracy zawdzięczać też można powstanie i istnienie do dzisiaj w mieście środowiska plastycznego liczącego się w kraju.

Określenie zasług uzasadniających wyróżnienie kandydatów:

- 1) jako pionierzy polskości na tym terenie położyli wielkie zasługi dla rozwoju polskiego osadnictwa,
- 2) działając w różnych formach szkolnictwa plastycznego przyczynili się do powstania w Świnoujściu trwałego środowiska artystów plastyków.